

ALENA
SCHRÖDER

Román

U vás je
vždycky
tak
strašně
ticho

U vás je
vždycky
tak
strašně
ticho

Original title: Bei euch ist es immer so unheimlich still by Alena Schröder © 2023 dtv
Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, Munich/Germany
Lic.: Agentur Dr. Ivana Beil, Weinheim/Germany
www.dtv.de

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Kateřina Batistová, 2026 Cover
© Favoritbuero, München, 2026 ©
DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7259-9 (pdf)

ALENA
SCHRÖDER

U vás je
vždycky
tak
strašně
ticho

Obsah

Tranzit	7
Svatba.....	17
Chlebíčky.....	27
Odjinud	35
Staří přátelé, staří nepřátelé.....	43
Hrdinové	55
Zjevení	63
Pasiáns	69
Večírek	77
Jít až na krev.....	89
Vlákno	99
Třešeň	107
Walkman	113
Klosterfrau	121
Vykopávky	133
Astronaut.....	143
Telefonní hovor.....	153
Bravo	161
Schovávačka	171
Návrat domů.....	177
Svítání	185

Chlapec	193
Disco	201
Prázdniny	211
Procházky.....	223
Spolek čarodějek	231
Požehnání.....	241
Pomoc	247
Výplatní den	251
Propast.....	257
Svatební fotografie	265
Příkop u silnice.....	273
Převrat	277
Dohoda	283
Tranzit	289
Poděkování.....	297

Pro Marison

Tranzit

1989

Silvie toho v životě ukradla už hodně, ale auto ještě nikdy. Tohle si teda taky můžu škrtnout ze seznamu, pomyslela si.

Ačkoliv...

Je to vůbec krádež, když má druhý klíč? Nemusela Dirkovo červené polo ani zkratovat, ani mu rozmlátit okno. Jen si ho prostě vypůjčila na neurčito, aniž by se zeptala. A požádat Dirka o svolení zpětně, to taky neměla v úmyslu. Jen ať si ten sráč klidně myslí, že ta kára zmizela. Stejně se většinu času povaloval v rauši na hnědém manšestrovém kanapi u nich na privátu v zadním dvorku v Kreuzbergu a nic nekapíroval. Pokud by šlo do tuhého, bude tvrdit, že jí auto půjčil sám od sebe, nebo dokonce daroval. A komu asi lidi spíš uvěří – zhulenému squaterovi, nebo jí, čerstvé matce? Takže co.

A vůbec, sere na Dirka. Měla na něj strašný vztek, stejně jako na Iris a Zeckiho. Dokázali celé dny žvanit o solidaritě, ale aby brali trochu ohledu na novorozeně, to na ně bylo příliš. Třeba jen otevřít okno, když zahulili celou kuchyň. Nebo píchat trochu tišeji, když miminko právě spalo. Nebo čas od času uvařit něco pořádného.

I když to normálně dělala Silvie, že uvařila velký hrnec zeleninové polévky, kterou pak jedli celý týden, protože si mohla z družstevní prodejny, kde přes den pracovala, vzít ovadlou zeleninu. Ale od té doby, co se se zlomeným srdcem a bolavými prsy vrátila z nemocnice, byl jen chleba se sýrem a ve společné kuchyni plesnivělo v dřezu použité nádobí.

Silvie jela na západ po Kantově třídě, aby u Mezinárodního kongresového centra, které se jako velká stříbrošedá kosmická loď tyčilo nad západní částí Berlína, odbočila směrem ke zkušební a závodní dráze AVUS. U mostu Spinnerbrücke ještě za poslední peníze natankuje, než se vydá na tranzitní trasu. Benzín byl sice v hraniční zóně levnější, ale nechťelo se jí tam stavět. Mohla jen doufat, že jí obsah nádrže vydrží až do Ildingu a že pohraničníci v Dreilindenu nebudou prudit a nebude muset moc dlouho čekat. A že se Hana vzbudí a bude mít žízeň, teprve až budou v Západním Německu. Západ.

Hana klidně ležela vedle Silvie na sedadle spolujezdce v plastovém prádelním koši vystlaném ručníky a plenkami a spala. Drobnou levá ručka zaťatá do pěstičky jí vykukovala vedle hlavy zpod dětské deky, kterou Silvie ukradla v nemocnici. No to se bude pohraničníkům líbit, dvanáct týdnů stará a už má pěst zdviženou k socialistickému pozdravu. Třeba ji výjimečně nechají projet bez vystupování, otevírání kufru auta a bez vši té další šikany.

Za Silvií někdo zatroubil, měla zelenou, ale nevníkala ji, protože nemohla odtrhnout oči od dcery. Hana byla dokonalá. Absolutně nedostižná a dokonalá ve své nepatrnosti. Ten malý vážný obličejík, hnědé chmýří na hlavičce, bublinky slin, které se jí hromadily v koutku úst, když spinkala. To jsem stvořila já, pomyslela si Silvie

a pocítila, jak ji zalila teplá vlna pýchy, lásky a starostlivosti, takže jí zase zvlhly oči.

To já sama jsem stvořila tuhle bytost.

Martinův podíl chtěla v budoucnu vymazávat, prostě si vymazat z hlavy vzpomínku na něj. Důkladně a definitivně, aby všechno zmizelo a už to nebolelo. Počínaje jejich seznámením U Červeného jelena, kde seděl během její směny na baru. A pak pořád dokola. Náhodou vždycy čtvrtky a pátky, tehdy když měla službu. Její kolegyně si už z toho týpka dělaly legraci, protože vypadal, že má peníze, a vůbec se sem nehodil. Vlasy trochu moc krátké, hadry trochu moc nové. Kožené polobotky. Možná, že ho už nudili staříci doma v Charlottenburgu nebo v Dahlemu a prostě chtěl nasát trochu kreuzberského nočního vzduchu. Přihlížel, jak Silvie myje sklenice, točí pivo, ale nikdy se nepokusil s ní promluvit. Až jednou večer přišel Thorsten, její ex. Byl ožralý a agresivní a začal ji přes výčepní pult nadávat a urážet ji. Martin mu beze slova a úplně přirozeným pohybem zkroutil ruku za záda a s druhou rukou položenou v zátylku ho vyšoupnul z hospody. Silvie viděla oknem, jak Martin venku Thorstenovi ještě řekl něco, co na něj očividně udělalo takový dojem, že se zdekoval a několik týdnů se U Červeného jelena neukázal.

Ne že by šla Silvie do postele s každým, kdo jí v hospodě přidržel od těla nějakého dotěrného chlápka, ale Martinovi prostě nějak podlehla. Byl tak zdvořilý a úslušný, hotový rytíř. Silvii to připadalo nezvyklé a dojemné. Jak poprvé stál v jejím pokoji úplně nahý a jak ji svlékal a prohlížel si ji, jako by žádnou takovou nikdy neviděl. Jako kdyby byla Silvie řecká socha, dokonale a drahocenná. Jak mu připadal její život napínavý, squatting, společné bydlení, její džoby v zelinářském

a ovocnářském družstvu a v hospodě, politické iniciativy, v nichž se angažovala. Dychtivě do sebe všechno nasával, protože to byl protipól jeho života. Luxusní čtvrť Grunewald, jachtařský klub, studium práv, partnerství v kanceláři jeho otce, svatba se studentskou láskou.

Silviini spolubydlíci nebyli zrovna nadšení z nového hosta, který čas od času posedával v jejich kuchyni a hodil se tam jako pěst na oko. „Silvi, ten vypadá jako špicl,“ říkal Dirk. „Jako tajnej.“

„Ne, na to je příliš nápadnej,“ říkala Iris. „Ten se chce jen odreagovat od svého smutného měšťáckého života. Nezabouchni se do něj.“

Ale na to už bylo pozdě. Silvie vlastně musela tušit, že je jen takovým malým vybočením z Martina životního plánu, ale spadla do kádě s medem jeho náklonnosti a už se z ní nevyškrábala. Nebyla zkrátka na tak vehementní starosvětské dvoření zvyklá. Martin jí, když spolu leželi v posteli na starém tvrdém futonu na dřevěných paletách, dal pocit, že je nadpozemsky krásná a žádoucí. Chtěl s ní odjet pryč z Berlína, vidět svět, konečně vypadnout, být svobodný, nenaplnňovat ničí očekávání. Silvie si to zpočátku nechtěla připustit, ale čím víc o jeho životě věděla, tím víc si začínala malovat, že se stane jeho součástí. Třeba už bylo opravdu načase opustit společné bydlení a začít vést jiný způsob života. Třeba se můžou vzájemně zachránit, Silvie Martina před tím, že se z něj stane totální měšťák v prefabrikovaném životě se ženou, po které už netoužil, a Martin Silvii před životem na skládce.

Když Silvie zjistila, že je těhotná, nejprve o tom Martinovi nic neřekla. Dneska jí to přišlo jako tušení. Chtěla tohle dítě na každý pád a chtěla si ještě nějakou dobu namlouvat, že ho bude chtít i Martin. Ale nechtěl. Dítě nechtěl a najednou už nechtěl ani Silvii. Jak mu ztvrdnul

obličej, když mu svěřila, že bude otcem. Podíval se na ni, jako by odložila masku a předvedla mu svou pravou, ohavnou tvář.

„Řidičák, doklady od auta, průkaz!“

Silvie staženým okénkem podala pohraničníkovi v prvním strážním domku na přechodu v Dreilindenu své doklady. Technický průkaz našla naštěstí v přihrádce a prázdnou plechovku od piva a pytlíček s nepatrným zbytkem trávy stihla včas vyhodit při tankování.

Hana v prádelním košíku nevydala ani hlásku.

„Zbraně, munice, rádiové přístroje?“

Silvie zakroutila hlavou a tvářila se tak bezelstně, jak to jen šlo. Pohraničník z NDR položil její doklady na malý jezdicí pás, který vedl do druhé strážnice, jeho kolega jí znuděně podržel tyč se zrcátkem pod autem, pohled do kufru a pak jí bylo pohybem hlavy naznačeno, aby jela dál.

Silvie nefigurovala na žádném seznamu hledaných osob, na fotografii v pasu si byla stále dostatečně podobná. Dlouhé rudohnědé vlasy, vždycky trochu střípaté a neučesané, zelené oči po otci, v každém ušním lalůčku tři stříbrné kroužky, pár pih na nose, které jí propůjčovaly mladší vzhled než těch skutečných třiatřicet. Pohraničník v druhé strážnici měl v ruce její pas a díval se jí pevně, mírně opovržlivě do tváře, pak zase na fotografii a znova na ni. Silvie ten pohled ustála, ne jako ten Martinův. Ten nevydržela.

Pár týdnů se prostě neobjevil. Silvie vyhledala číslo jeho kanceláře v telefonním seznamu, zavolala tam, ohlásila paní na druhém konci své jméno a to, že chce mluvit s Martinem van der Kampem. „Malý moment, prosím,“ řekla ta dáma. Pak ve spojení dvakrát cvaklo

a Silvie se dověděla, že pan van der Kamp není přítomen, protože má se svou chotí důležitou schůzku s úřadujícím starostou. Která sekretářka by iniciativně zmínila nějakou choť, kdyby ji o to šéf explicitně nepožádal?

Choť... už jen jak to znělo.

Silvii vrátili doklady a lístek s tranzitním vízem a mohla pokračovat v jízdě. Ne rychleji než sto kilometrů za hodinu, ale Dirkovo polo by to beztak svižněji nedalo. Pravidelný zvuk, který vydávaly pneumatiky na betonových předělech panelů dálnice, se jí líbil a zdálo se, že neruší ani Hanu, protože klidně spala dál.

Jak se styděla za svou bolest z nešťastné lásky! A když chodila se svým rostoucím břichem po Kreuzbergu, přála si prostě jen zmizet. Země by se měla otevřít a pohltit ji, aby v podzemní jeskyni mohla v klidu porodit své dítě. Jak podlehla slabosti a snila o měšťáckém životě, už jen to byla ta největší zrada na všem, v co vlastně věřila. A že toho chlápka ještě oplakávala, to bylo vůbec to největší ponížení.

„Bud' ráda, že ses toho sráče zbavila, vždyť toho prcka zvládneme vychovat,“ řekl jí Zecki a Iris s Dirkem přikývli.

Když ale začaly porodní bolesti, jela do nemocnice na kole sama. Alespoň tam mohla při každé vlně bolesti všechno vykřičet, všechn smutek, všechnu zlost. Všimla si, jak ji každá fáze téhle přírodní síly zmocňující se jejího těla posiluje. Jak se mohla vrhnout do bolesti a zase se z ní vynořit. „Děláte to výborně, paní Borowská, klidně křičte, už to dlouho nepotrvá,“ řekla jí mladá porodní asistentka a Silvie si pomyslela: Ano, to dělám dobře, to dělám zatraceně dobře. Ještě nikdy jsem nic ve svém životě neudělala opravdu dobře, ale tohle, to umím.

Hana na sedadle spolujezdce zavrňela. Pak se po-
hnula, tiše pomlaskávala a Silviina prsa se začala ihned
nalévat. Bylo jasné, že teď bude muset zajet někam na
parkoviště a za dohledu nějakých chlápků ze Stasi své
dítě nakojit. Ale stejně bylo od počátku nereálné, aby
projela celou tranzitní trasu bez zastávky. Jakmile na
příštím parkovišti zaparkovala polo pod stromem, zved-
la kňourající Hanu z košíku a vytáhla si mikinu, už stáli
u jejího auta dva policajti a klepali na okénko.

Ano, hned pojedete dál.

Ano, ví, že tu může zastavit jen v naléhavém případě,
ale její miminko má žízeň.

Deset minut, ne déle, slibuji.

A pak se ti dva postavili před její auto a zírali jí na
prsa, ze kterých Hana soustředěně sála.

Když Hana poprvé ležela na Silviině břiše, bylo to
něco nepopsatelného. Ještě nikdy se Silvie necítila tak
dobře, neměla tak otevřenou mysl a nebyla tak plná
lásky. Dvě noci pobyla v nemocnici a pak ji Dirk vyzvedl
autem a odvezl zpátky do jejich bytu. Všichni společ-
ně seděli na hnědé manšestrové pohovce a obdivovali
ten malý zázrak. Ty drobounké nehtíky, malý nosánek,
pokroucená ouška. Atmosféra v bytě byla první den té-
měř nábožná, všichni šeptali, ale zakrátko to skonči-
lo a všechno se vrátilo do starých kolejí. Pařby, hulení,
píchání, hádky, diskuse, ale tentokrát bez Silvie, která
ležela s Hanou na svém futonu, krvácející a se záně-
tem prsu. Ještě jednou zavolala do kanceláře a sdělila
sekretářce, aby panu van der Kampovi vyřídila, že se
mu narodila dcera a jmenuje se Hana. Oproti vši prav-
děpodobnosti doufala, že Martin bude chtít Hanu vidět.
A pak se snad všechno zlepší nebo bude alespoň jinak,
ale Martin nepřišel. Místo toho jí jednoho dne zavolal

a oznámil jí, že otcovství nikdy neuzná, nepřeje si žádný kontakt, ale je připraven měsíčně poukazovat pevně stanovenou částku za podmínky, že zachová naprosté mlčení o jejich vztahu a v budoucnu se od něj bude držet dál.

Když Silvie znovu podávala na hraničním přechodu v Marienbornu okénkem úředníkovi tranzitní vízum a své doklady a konečně vjížděla do Spolkové republiky, přepadla ji pochybnost, jestli to byl opravdu dobrý nápad. Teď se ocitla mimo svůj ostrov, zase na pevnině, následovala prastarý impuls, pocit, na který si ani nevzpomněla, dokud ho znovu nepocítila. Pravděpodobně to způsobily hormony nebo těhotenství nebo obojí. Ale po Martinově dopisu nevyšla skoro dva týdny ze svého pokoje. Prostě jen ležela v posteli a plakala společně s Hanou. Až jednou dovnitř vstoupil Dirk a ptal se, jestli je jí už pomalu lépe, jestli je to pořád kvůli tomu divnému maloměšťákovi a jestli mu půjčí pět marek na cigára.

Silvie si to nejdřív jen pomyslela, ale pak to tiše zašeptala.

„Chci svou mámu.“

Jakmile to vyslovila, přání rostlo a bylo stále větší, nutkavější a jasnější. Silvie chtěla svou matku, kterou už roky neviděla a jen zřídka s ní mluvila. Chtěla popadnout Hanu a prostě zmizet z Berlína, pryč tady od těchhle lidí, které považovala za rodinu, pryč tady z toho provizorního bydlení. Chtěla sedět ve staré zahradě svého dětství pod žlutou markýzou a jíst švarcvaldský višňový dort, chtěla sedět na rohové lavici paní Hagerlové a srkat polévku s celestýnskými nudlemi. Chtěla zpátky na to místo, odkud před tolika lety utekla, zpátky k matce, k níž najednou pocítila nevysvětlitelnou blízkost, navzdory všemu, co se mezi nimi stalo. Hana

všechno napraví. Jestli může někdo proniknout hroší kůží doktorky Evelíny Borowské, tak tohle miminko, tím si byla Silvie jistá.

Za pět nebo šest hodin bude v Ildingenu, pokud to polo vydrží. Za Stuttgartem sjede z dálnice, pak ještě chvíli po čerstvě vyasfaltované okresní silnici podél řeky mezi vinicemi. Projede obcí, kolem kostela a malého náměstí, hospody U Vola, pak nahoru na kopeček, kolem nové zástavby s bungalovy s plochými střechami, kolem sportovního hřiště s klubovnou, pak na kraji obce doprava, kde pod vysokými stromy stojí starší rodinné domky, až do Bukové ulice 14. Sousedé se budou podívat nad autem s berlínskou poznávací značkou, vyloží si to po svém, v každém případě se během jednoho dne rozkřikne, že ztracená dcera se opět vrátila. Silvie vyběhne ty tři schody k domovním dveřím a stiskne zvonek. Už jen při té představě cítí Silvie bušení srdce až v hlavě. Dveře se otevrou a v nich bude stát její matka, přísná a tichá, krátké natrvalené vlasy těsně přiléhající k hlavě, pronikavý, jasný pohled. Evelína si Silvii prohlédne a ve vteřině vše pochopí, nebude vůbec překvapená.

„Ahoj mami,“ řekne Silvie a bude doufat, že se jí nebude trást hlas.

„To je Hana. Tvoje vnučka.“

Svatba

1950

Příběh se dá vyprávět různými způsoby, ale v předvečer svatby má význam jen jeden z nich. Ten ženicha a nevěsty, hlavně nevěsty, a to Betti věděla. Proto byla zticha a vázala mašle z bílého tylu, jednu za druhou, pracovala pečlivě a rovnoměrně. Ve vázání mašlí byla dobrá, byla i dobrá sestra, dobrá dcera, dobrá přítelkyně. A od zítřka se vynasnaží, aby byla i dobrou švagrovou. I když teď právě měla pocit, že se jí rozskočí hlava.

Hostinská z hospody U Vola srazila ve výčepu k sobě tři dřevěné stoly a kromě Betti tam kolem dokola sedělo ještě pět dalších žen: Evelína, růžolíci a rozpačitá ze vší té pozornosti, která jí, byť se na zítřejší svatbu s Karlem těšila, nebyla příjemná. Dále její budoucí tchyně, paní profesorová, matka Betti, vzprímená a hrdá, nadšená z průběhu událostí, a tři sousedky, které slíbily, že pomohou s přípravou dekorací v kostele a květinovou výzdobou a které chtěly pořád dokola slyšet tu dojemnou zamilovanou historku. A paní Agnes Borowská, ženichova matka, ji vyprávěla velice ráda.

Jak už nikdo nevěřil, že by se někdy vrátil domů, jak se ale na jaře 1947 najednou objevil ve Stuttgartu na

univerzitě a ptal se dole u vchodu na fakultu po svém otci. Ten ale zrovna nebyl v budově. A pak jak vrátný při návratu panu profesorovi jen tak mimoděk sdělil, že tu byl jeho syn z Ruska a ptal se po něm. A jak se pan profesor hnal o překot domů, do Ildingenu, v naději, že si z něj vrátný nedělal blázný. A jak paní profesorová zrovna seděla s Betti a Evelínou na zahradě, odpočívala po pletí záhonů a najednou tam stál u plotu tenhle chla-pík, hubený jako lunt, *hotový střízlík*, jen kost a kůže, v otrhaných šatech, už ho chtěli zahnat, ale pak řekl: „Copak nevíte, kdo jsem?“ a podle hlasu ho poznali. To bylo takové štěstí, že Elsbeth? Nepopsatelné. Drželi se v náruči a plakali, a to už pospíchal ulicí i pan profesor, který se nechal rychle dovézt domů. A pak to shledání s jediným synem, to by člověk hned zase začal bulet, když na to jen vzpomene.

Služebná hned roztopila sporák, aby tomu chlapci uvařila něco pořádného, tak jak to jen šlo s potravinový-mi lístky, a Betti nemohla přestat bratra objímat. A po chvíli se všichni začali ptát, kde je *Evulka*. Ta se prostě schovala ve svém pokoji, protože nechtěla rušit rodinu, třebaže do ní už dávno patřila.

„Ale taková je už naše Evelína, pořád se drží zpátky. Taková skromná. Že ano, Elsbeth?“

Evelína zrudla, když jí tchyně láskyplně stiskla ruku, a Betti přikývla. Pak se vydatně napila kyselého vína, které hospodská postavila ve džbánu na stůl, a splách-la tím velký knedlík, který jí vězel v krku. Sousedky od sebe dojatě oddělovaly chrpy, které předtím nasbíraly na poli, a vázaly je společně s jiřinami a měsíčky ze zahrady Agnes Borowské do malých pugétků. A Betti myslela na to, jak se stala Evelína členem jejich rodi-ny. Protože ji zachránila. Svou přítelkyni, s níž prožila

konec války jako sestra Červeného kříže v lazaretu v Bad Doberanu a jejíž stoická disciplína ji držela při životě. Její přítelkyně, která ztratila svou rodinu a svůj domov a nevěděla, kam se vrátit, když rozpustili lazaret a Rusové je nechali jít domů. Byla to Betti, která jí navrhla, aby na průkaz Červeného kříže její mladší sestry Margit získala podvodně propustku do amerického okupačního pásma. Margit, Rita, její sestřička, citlivá duše, benjáminka rodiny, která se zabila v posledním roce války, protože jí zřejmě připadalo lehčí umřít než dále snášet ten strach. Betti svou mladší sestru nezachránila, na její svatbě nebude vázat ani kytičky, ani tylové mašle. Nebude jí zaplétat a vyčesávat dlouhé hnědé vlasy, nebude jí šít šaty.

Evelína byla u Borowských přijata s naprostou samozřejmostí. Přátelům v nouzi se pomáhá, oni měli místo, a než jim tam přidělí někoho cizího... A Evelína se rychle stala z hosta dcerou a všem usnadnila, aby si ji zamilovali. Vždy přátelská, usměvavá, zdrženlivá, skromná. Otec Betti, rodák ze Stralsundu, byl tak šťastný, že má své „dítě moře“. Konečně Meklenburčanka, s níž mohl občas mluvit místním nářečím. Plattdeutsch, němčinou svého dětství. Matka Betti mohla podle všeho proměnit všechnu svůj žal ze ztráty Rity do náklonnosti k Evelíně. Nikdy se už pak nehovořilo o tom, jak Rita zemřela. A proč. Jen tichá výčitka, která občas Betti ovanula jako studený průvan.

„Byla to hned láska na první pohled?“ chtěla vědět Heide, dcera od sousedů, která Evelínu zbožňovala od té doby, co jí zašila tržnou ránu na hlavě.

Evelína se rozpačitě usmívala, aniž by otázku zodpověděla. Všichni si brzy všimli, co se mezi těmi dvěma děje. To nemohla utajit ani ona, ani Karel.

„Náš Karel by bez Evulky vůbec nenabral síly,“ řekla Bettiina matka. Péči o Karla se zcela oddala. Starala se o něj, přesně věděla, jakou stravu jeho tělo, zmor-dované z ruského lágru, potřebuje a snese. První týdný mu ošetřovala rozedřené nohy a špatně se hojící rány na zádech, než jí začal ve Würzburgu nový semestr již praktickou přípravou na klinice. Bettiin otec totiž využil kvůli Evelíně svých kontaktů, aby jí přidělili pokoj v kampusu a studijní místo, aby se Evulka mohla stát řádnou doktorkou. Velkou souhrnnou zkoušku, physikum, před klinickou praxí, složila ještě předtím v Rostocku, než univerzitu uzavřeli kvůli válce.

Betti se už každopádně lékařkou nestane. To byla jen její fantaskní představa, pouhý dětský sen, který měla společný se svým o rok mladším bratrem. Že se oba stanou lékaři v naškrobených bílých pláštích se záhadným koženým kufříkem plným nástrojů, náplastí, gázových obvazů a kelímků. Trénovali nejdříve na Bettiiných panenkách a pak na dětech z ulice. Předepisovali jim *pobyt na lůžku a studené obklady*. A když Betti složila maturitu, byl to Karel, kdo otce přesvědčil. Theodor Borowski, profesor matematiky, plánoval pro svou dceru vzdělání maximálně jako zdravotní sestra a sňatek se svým asistentem a Karel se měl snažit o kariéru inženýra, když už to muselo být něco praktického. Bylo pro něj trvalou bolestí, že se syn nevěnuje vědě, duševnu, ale že se chtěl stát chirurgem. Takovým lepším řezníkem. Nechal se však přesvědčit Karlovými neústupnými, vášnivými přimlouvami za sebe a svou sestru. Oba začali se studiem medicíny. Pro Betti studium skončilo po čtyřech semestrech, když nesložila physikum. Pro Karla o něco později, když byl povolán do wehrmachtu.

Betti vázala poslední tylovou mašli. Dělal se jí špatně z květinové vůně smíchané s pivním pachem hospody, studeným kouřem a smaženou cibulkou. Možná i z toho trolínského vína nebo hlty bylinkového likéru Melisany Klosterfrau, který si tajně zavdala přímo z lahvičky s modrou jeptiškou, jež stála v koupelně její matky. Cítila na sobě Evelínin nejistý pohled, ale nedokázala se na ni podívat. Nemohla mít přece přítelkyni za zlé, že byla tak laskavá, pilná a cílevědomá. A přitom tak skromná. Ani to nebylo Betti dopráno: ten správný důvod k její tiché vzrůstající zuřivosti a zklamání. Jak se může zlobit na tenhle perfektní doplněk své rodiny, na okouzlující Evelínu, která k Borowským zapadla jako poslední chybějící dílek puzzle? Zacelila se tak trhlinka, která se ovšem zacelit nedala.

„Požádal tě Karel o ruku tak, jak to má být? Padl před tebou na kolena?“

Heidina dívčí tvář hořela. Betti věděla, že jí rodiče zakázali kino, aby nepřišla „na špatné myšlenky“, tak musel stačit milostný románek od sousedů, aby mohla alespoň večer při usínání přijít na „špatné myšlenky“.

„Ne,“ řekla Evelína. „Ani to nebylo nutné, zeptal se mě a já řekla ano. Můj budoucí muž přece nemusí přede mnou padat na kolena.“

Dojaté vzdechy z dámského kroužku, lehké zklamání Heide, Betti se nutila k úsměvu. Zcela zřetelně si totiž vzpomínala na to, jak klečela před svým bratrem na kolenou, aby mu vyměnila obvaz na nohou, které byly bolavé ještě týdnů po jeho návratu. Uměla to přinejmenším stejně dobře jako Evelína. Ale ta byla ve Würzburgu a studovala. A tak Betti doufala, že se mezi nimi obnoví to sourozenecké spiklenectví, které je spojovalo jako děti. Betti a Karel, stále spolu. A když děti ze sousedství

zlobily Ritu, což dělaly rády, protože Rita byla příliš milá, příliš tichá a nechala do sebe příliš snadno strkat, byli vždycky na místě, aby svou malou sestru ochránili. Pokud to bylo nutné, i fackami.

Ale z tohohle spojenectví po Karlově návratu moc nezbylo. Možná že Betti očekávala příliš mnoho. Příliš mnoho náklonnosti a zájmu od svého fyzicky a psychicky zdrchaného bratra, kterého trápily noční můry, byl mlčenlivý a nechtěl vyprávět, co dělal a zažil. Ani ve válce, ani v zajetí. A taky nechtěl, aby Betti něco vyprávěla jemu. Někdy u Karla seděla a pokoušela se s ním mluvit o Ritě. „Nechceš vědět, jak zemřela? Byla tak statečná, opravdu dobrá sestra v lazaretu, ale už to nevydržela. Už nemohla. Stále víc se ztrácela, byla stále smutnější a já jsem pro ni nemohla nic udělat. Jednou v noci prostě zmizela z ubytovny, v noční košili, pravděpodobně směrem k moři, a potom... Na pláži jsme našli jen její boty.“

Karel jen odvrátil hlavu, díval se do dálky a mlčel. A když byla Betti s obvazem hotova, řekl, že by si přál, aby tu byla zase Evelína.

Na Karlovo výslovné přání pak na Vánoce skutečně přijela. Nejprve se Evelína zdráhala, nebo lépe řečeno skromně odmítla. Nechtěla se cpát mezi ně při prvních rodinných Vánocích po Karlově návratu. Ale všichni na tom trvali, a navíc Evelína neměla nikoho, ke komu by mohla jít. Betti prostírala na Štědrý večer stůl a prostřela jako každou neděli i pro Ritu. Matka vzala příbor a mlčky ho uklidila do skříně. Betti měla pocit, že se duch její mladší sestry schovával za závěsem, vznášel se nad stolem, šelestil v suchém jehličí vánočního stromku a ukazoval se v lehkém mihotání svíček. Ale tohle vnímala jen ona sama. Jen ona cítila ten večer Ritinu přítomnost. Stále vyhledávala pohled svého bratra, ale ten měl oči

jen pro Evelínu. A když pak v noci ležely s Evelínou v jejím pokoji a Betti neslyšně plakala, protože postrádala svou malou sestru, stiskla jí Evelína ruku a řekla: „Myšlím, že mám tvého bratra velice ráda. Budeš se na mě zlobit, když i on bude mít rád mě? Jsme pořád ještě přítelkyně?“

Mezitím byly všechny kytice a mašle uvázány. Ženy společně smetly zbývající stonky a listy na hromádku, hospodská uklidila sklenice a ještě jednou ujistila Bettiinu matku, že zítra bude na oslavu po oddavkách všechno do puntíku uchystáno. A ne, paní profesorová si nemusí dělat starosti, ubrusy jsou už naškrobené a vymandlované.

Heide ze sousedství ještě neměla dost. V obci už dlouho nebyla žádná svatba. „Řekni mi, Evelíno, jaké máš šaty? Máš závoj? Šila sis je sama?“

„Ušila mi je Betti, jsou překrásné!“

„Ano, naše Elsbeth je velmi nadaná švadlena,“ řekla Bettiina matka způsobem, který byl současně obdivný i pohrdavý, a Betti si přála, aby hospodská ještě neuklidila ty sklenice. Byl to Bettiin svatební dar své nejlepší přítelkyni. Jednoduché bílé šaty s krajkovým lemem, vzadu s mašlí, strížené Evelíně na míru. Betti musela látku dlouho shánět, moc jí nebylo a byla nekřesťansky drahá. Ale Evelína v nich vypadala báječně a plakala vděčností a dojetím, když si je u Betti v pokoji poprvé zkoušela.

Byly to šaty, které Betti kdysi navrhla pro sebe, když si jednu dobu myslela, že bude také nevěsta. Směšná myšlenka, vyvolaná krátkým poblouzněním, které rychle přešlo. Betti do tohohle vlaku už nenaskočí. Ten už odjel před léty bez ní. Když Karel odešel za Evelínou na univerzitu, aby dokončil studium, a ona zůstala. Pro

ni to nemělo na univerzitě pokračování. Selhala tak, jak to její otec předpovídal. A ona vlastně také, když byla k sobě upřímná. Být lékařkou nebyl vůbec její tajný sen. Tím bylo – nikdy nebýt bez bratra. To chtěla víc než cokoliv jiného. Být jako on, dělat a dosáhnout toho, co dělal a čeho dosáhl on.

A teď zůstala plonková. Bez muže, bez povolání. Chtěla jít na uměleckou akademii, malba, kreslení, módní návrhy. Sestavila si malou složku s ukázkami prací, ale otec si jen opovržlivě odfrkl. To by mu tak ještě scházelo! Vyučit se švadlenou, no dobrá. Bylo to sice společensky pod úrovní, ale široko daleko žádná nebyla a Betti byla už i tak příliš stará. Za pár týdnů jí bude osmadvacet let. Svatba jejího bratra je poslední svatbou v jejich rodině, tedy do doby, než se budou ženit nebo vdávat Evelíniny a Karlovy děti. Betti zůstane doma, peníze nejsou problém a za to musí být člověk v dnešní době vděčný. Později se postará o rodiče a do té doby si tu a tam ušije nějaké ty šaty a přitom bude přihlížet, jak její přítelkyně Evelína vede ten skutečný život po boku jejího bratra. Bude dělat společnost Ritinu duchovi. Bude na něj mrkat, když ho vytuší za záclonou, stále bude prostírat na stůl ještě jeden talíř, i když ho její matka pokaždé uklidí zpátky do kredence.

„Dnes jsi taková zamlklá, Betti, netěšíš se na zítřejší slavnost?“ ozvala se jedna ze sousedek do ticha, které nastalo, když všechny ženy ještě jednou obhlížely odvedenou práci. Společně přesunuly těžké dřevěné stoly zpátky na jejich místa, mašle daly do krabice a malé kytice rozdělily do různých nádobek s vodou.

Betti byla dnes potichu, odpustila si jakoukoli poznámku. Jinak to bylo pořád dokola: „Betti, ne tak nahlas!“, „Betti, nemluv tolik!“, „Betti, o tom se nemluví.

Mluvíti stříbro, mlčeti zlato“ nebo „Betti, to se neříká.“
A teď to také nebylo správně.

„Přála bych si, aby tu byla Rita.“

Tak.

Tady to máte.

Teď přece jen něco řekla.

Chlebíčky

1989

V autě to žalostně páchlo a Silvie litovala svého rozhodnutí ohledně plenek. Člověk chce alespoň u vlastního dítěte dělat všechno správně, naplnit své ideály, a pak je za to potrestán. Silvie si předsevzala, že svému dítěti nebude dávat ty strašlivé pampersky, které jsou možná praktické, ale také drahé a znečišťují planetu. Proto nakoupila deset látkových plen a různé osušky, a to vedlo k problémům už v Berlíně. Ve společném bytě byla pračka, kde se ovšem dalo prát jen ve studené vodě, a když začala Silvie vyvařovat Haniny pleny v hrnci na sporáku, svolal Zecki plenární schůzi. Zrovna on. Najednou se začali všichni starat o hygienu. A Silvie se ptala, kde byla tahle jejich čistotnost celá léta, když ona odstraňovala plíseň ze zadních koutů lednice nebo drhla zaschlé fleky od moči kolem záchodu.

Silvie už jen ze vzdoru na látkových plenách trvala, ale na dlouhou cestu autem opravdu vhodné nebyly. Těsně před Würzburgem dostala Hana ještě jednu žízeň a po kojení potřebovala novou plenu. Silvie ji musela přebalovat na sedadle spolujezdce, zatímco miminko řvalo, jako když ho na nože berou. Pytel na špinavé pleny

Silvie zapomněla, takže si smrdutou zauzlovanou plenu položila do klína a jela dál v naději, že zvuk motoru a houpání Hanu uklidní. Ale Hana ležela v prádelním koši a řvala. A Silvie nakonec řvala a plakala s ní. Unavená a zničená z jízdy, ze strachu ze shledání s matkou i z té prosté skutečnosti, že má opravdu dítě. Porodila do tohoto nehostinného světa nádherné stvoření, které chce navěky chránit a střežit před jakýmkoli neštěstím. Ale jak by to mělo fungovat ve světě plném bezpráví a všelijakých hajzlů? Ve světě, kde žije někdo jako Martin, který se na Hanu ani nechtěl podívat? Na svou vlastní dceru!

Když Hana opravdu usnula, uklidnila se i Silvie. Musela se soustředit na silnici, nádech, výdech, hluboko do břicha. Tam, kde její rozbolavělé pánevní dno bojovalo s plným močovým měchýřem a kde stále ležela špinavá plenka. Silvie vjela do levého pruhu, aby předjela návěs s prasaty, a snažila se nedívat doprava, aby mezírkami v kovových boxech neviděla prasečí rypáky lapající po vzduchu. Hned by začala zase brečet. A když se na ni zezadu nalepil mercedes s blikáčkou, aby mu uhnula z cesty, změnil se její smutek v zuřivost a smradlavá plena letěla z okna okamžitě, jakmile se zase zařadila vpravo. Mohlo se to zvrtnout, ale naštěstí se nerozplácla na skle nějakého jiného auta, naštěstí to neviděli policajti a naštěstí už Silvie zase pevně držela volant.

Kousek před informační tabulí Ildingen zastavila na kraji silnice, vypnula motor a pokoušela se dát do kupy. Takové světlo – to v Berlíně nebylo, tam se světlo lámal jinak. Tyhle nízké visící mraky, jejich kalná, mléčná, připitomělá bílošedá barva, ta lepkavá nuda v ovzduší, to už bylo opravdu cítit domovem. Vlastně se to dobře hodilo k její náladě. Uplakaná, vyčerpaná, se setrvalou

tupou bolestí hlavy. Byl tohle všechno opravdu dobrý nápad? A pokud bude odpověď znít *ne*, co potom?

Takže je tady. Zpátky doma, na místě, od něhož si tak dlouhou dobu přála být co nejdál. Přímo před žlutou informační tabulí Ildingen stál rozpadlý kříž. Jméno na něm se už nedalo přečíst, ale věděla, že tam bylo napsáno „Joachim“: jeden z Hagerlových chlapců, který tu před mnoha lety najel na mopedu do velkého balvanu. Neměl helmu a zemřel. Její otec ho měl ještě v nemocnici „na stole“, jak říkal, akutní operace. Ale Joachima nebylo možné zachránit a večer po práci viděla tehdy osmiletá Silvie svého otce tajně plakat. Seděl v křesle před televizí a prostě mu tekly slzy. Silvie se tam přikradla, aby se aspoň na moment koukla na televizi, jelikož měla co nejprísněji zakázáno rušit otce po práci. Ale on překvapivě úplně přesně věděl, že Silvie stojí ve dveřích, i když nedělala vůbec žádný hluk. Natáhl k ní z křesla ruku, přitáhl ji k sobě a pak si ji posadil na klín. Na temeno hlavy jí vtiskl polibek. Silvie setrvala úplně bez pohnutí v tomhle nenadálém objetí, a tak se šok ze smrti sousedovic chlapce, kterého tak často sledovala při psaní domácích úkolů z kuchyňské lavice, překryl pocitem tepla a bezpečí. Až do chvíle, kdy ji objevila matka a poslala do postele. Existuje ještě to křeslo? Existuje v tom starém domě ještě něco, co voní po jejím otci, po tabáku do dýmky, vodě po holení a konejšivých slovech?

Hana začala být v koši na prádlo na sedadle spuljezdce zase neklidná. Silvie si ještě jednou k sobě natočila zpětné zrcátko, aby si zkontrolovala obličej, s nímž za chvíli předstoupí před svou matku. Sice katastrofa, ale ne úplná. Ale to se už nedá změnit, tak proč už to nemít za sebou. Nastartovala motor a projížděla Ildingenem

po hlavní ulici na druhou stranu obce. Pořád ta samá zoufalá díra jako před osmnácti lety, když tu byla naposled. Nicméně pár změn zaznamenala. Ještě jeden semafor a přechod. V místě, kde byl dříve obchod s oděvy, se nacházela italská zmrzlinárna. Hostinec U Vola měl novou omítku – meruňkovou – a na starém náměstí byla moderní bronzová socha ve tvaru obří šroubovací matice (Ildingen, místo z gruntu solidního řemesla!). Pak vyjela ven z centra obce, nahoru na kopec, kolem louky s třešní, která sice mezitím musela ustoupit nové zástavbě, ale ta stará stodola tam byla pořád. Tak jako tak: přístřešek ze stříkaného betonu na staré autobusové zastávce stál pořád a zřejmě to v něm pořád smrdělo po čůránkách.

Když Silvie odbočila do ulice svého dětství, ručička ukazatele paliva klesla na nulu. Okamžitý úprk tedy nepřichází v úvahu. Zaparkovala před číslem 14. Dům jí připadal menší, než jak si ho pamatovala, ale je dost dobře možné, že jen vyrostly stromy okolo. Rododendron u vstupní branky byl obrovský. Velikánská planeta tmavě zelených listů, člověk by si teď mohl uprostřed postavit perfektní skryš. Silvie vyndala Hanu z koše na prádlo a opatrně si opřela zpocené miminko o rameno. V těch tmavě zelených froté dupačkách vypadala sladce. Aniž by se musela dívat, Silvie cítila, jak se v domech napravo, nalevo a naproti poodhrnuly záclony. Zahradní branka při otevírání zaskřípala, mezi dlaždicemi rostla tráva, trávník už dlouho nikdo nesekal i záhony vypadaly zpustle. Možná, že Evelína zemřela, napadlo najednou Silvii. Možná, že už je týdny mrtvá a nikdo jí nedal vědět, protože nikdo neměl její adresu. Možná, že sama Evelína ustanovila, že pokud odejde na věčnost, nemají její ničemnou dceru informovat. Nebo už dávno odehnala

všechny přátele svou tvrdostí, neúprosností, svou disciplínou a vysokými nároky na každého a na všechny. Možná že bude muset nechat vyломit dveře a najde tam v křesle sedět mumifikovanou matku s telefonním sluchátkem v ruce, příliš hrdou na to, aby někomu zavolala a poprosila o pomoc.

Pramínek teplého mateřského mléka vytekl Haně z pusinky a stékal Silvii po rameni a pod tričkem dolů po zádech, když konečně stiskla zvonek. Nejdřív neslyšela v uších nic jiného než hukot vlastní krve a v dáli bzučivý jekot cirkulárky, pak se za dveřmi ozvalo štrachání, někdo zamumlal: „Moment,“ a pak cvakání několika bezpečnostních zámků.

„Ano, prosím?“

V pootevřených dveřích uviděla Silvie stát svou matku. Ohnutou ženu, která vypadala na víc než na šestašedesát let, rozčuchané vlasy, zapatlané brýle. Květovanou blůzu měla nevyžehlenou, tvář jeden velký otazník. Silvie byla tak perplex, že nedokázala nic říct. Během jízdy si tenhle okamžik tisíckrát přehrávala v hlavě, ale že se obličeje její matky rozjasní, až ji uvidí, s tím nepočítala. Bylo to jen na chvíli. Pak se Evelína zase vzpamatovala. Narovnála se a odkašlala si. Konečně otevřela dveře.

„Aha. To jsi ty.“

Jako by byla Silvie pryč jen chvíli.

„Dobře. Pojď dál.“

Silvie seděla s Hanou na klíně na staré hnědé kožené pohovce, proti ní v křesle Evelína, tichá, bez pohnutí, jako dva soupeři s tasenými koľty na prašné ulici ve městě na Divokém západě. Troje hodiny tikaly každé v trochu jiném rytmu, velké pendlovky, malé zlaté vedle

barometru a hnědý budík značky Braun na stolečku u křesla. Hana ležela v Silviině náruči a pozorně se dívala na babičku.

„Mami, mohla bych dostat, prosím, sklenici vody? Musím za chvíli kojít a mám za sebou dlouhou cestu,“ řekla Silvie. A Evelína vyskočila, jako by ji někdo probudil z transu.

„Ano. Ano, jistě. Promiň.“

Silvie nevěděla, kdy se jí její matka naposledy omluvila, nebo jestli to vůbec někdy udělala. Byla zmatená z obrazu, který se jí tady nabízel. Jak byla najednou její matka malá. Tak naprosto nesoustředěná, jakoby vykojená, roztěkaná. Slyšela ji, jak štrachá vedle v kuchyni. Vlastně by to nemělo být tak těžké, přinést sklenici vody, ale možná se musela Evelína nejdřív sebrat.

Obývací pokoj vypadal stejně, jak si ho Silvie pamatovala. Jen byl více zaprášený, opotřebovaný, jako by ho někdo špatně zakonzervoval. Jako by se v téhle místnosti už dlouho nic jiného nepohybovalo než hodinové ručičky, kyvadla a ozubená kolečka hodin. Velký jídelní stůl z tmavého dřeva byl pokrytý zažloutlým umělohmotným ubrusem. U tohohle stolu už dlouho nikdo neseděl, Evelína podle všeho používala jen své křeslo.

Matka se přišourala zpátky do obýváku a postavila před Silvii láhev sodovky, sklenici s mapou od vodního kamene a modrou plechovku. Dánské máslové sušenky. Pak se posadila zpět do křesla a dál mlčela.

„To auto venku je tvoje?“ zeptala se nakonec.

„Ne, jen jsem si ho vypůjčila.“

Zase ticho. Evelína Borovská zjevně neměla v úmyslu položit své dceři jedinou otázku ohledně dítěte v jejím náruči.

Silvie si odkašlala a pokusila se otevřít si volnou rukou láhev sodovky, což se jí nepodařilo. Její matka se ani nepohnula, aby jí pomohla. Silvie to nakonec vzdala.

„Mám dítě,“ řekla tak pevně, jak to jen šlo, i když ji zase začínaly pálit oči.

„To vidím,“ řekla Evelína.

„Jmenuje se Hana a jsou jí tři měsíce.“

„A kdo je otcem?“

Silvie pokrčila rameny.

„Potřebuješ peníze?“

Další pokrčení.

Zase mlčení.

Silvie vstala. „Musím jít na záchod, mohla bys ji na chvíli...?“

Vložila matce Hanu do náruče, ta ji uchopila toporně jako těžkou kládu, a zmizela v chodbě. Zavřela dveře malé toalety pro hosty, která byla hned vedle domovních dveří. Čůrala. Zůstala sedět na prkýnku o něco déle, než bylo nutné. Fackovala se před malým zrcadlem, aby zahнала slzy, které se jí draly z očí. Kus zeleného mýdla s magnetickým držákem, lahvičky s kolínskou staré několik desetiletí stály na malé polici pod zrcadlem – všechno stále na svém místě, stejně jako ta nepřekonatelná hradba mezi ní a její matkou.

Když se Silvie trochu vzchopila, šla zpět do obývacího pokoje a zůstala stát ve dveřích. Evelína seděla v křesle, držela Hanu v náručí a bez hnutí ji pozorovala. A pak začala broukat: „Měsíček vyšel.“ Byla tak zabraná do pohledu na dítě, že Silvii vůbec nevnímala. Hana sevřela svou malou pěstičku kolem Evelínina ukazováčku a byla úplně potichu. Evelína broukala a trochu se pohupovala. Volnou rukou hladila Hanu opatrně po vláscích.

Usmívala se.

Silvie stála mlčky ve dveřích, skoro si netroufala dýchat. Teď tak matku obejmout, pomyslela si. Vrhout se jí do náruče, zabořit jí nos do krku, nechat se pevně obejmout a všechno vyplakat. Nechat se hladit po vlasech. Poslouchat matčino broukání, nechat se kolébat a dát si pofoukat bolístku. A bylo by to.

Když si Evelína Silvie všimla, zatvářila se vyděšeně, jako by ji přistihli při něčem zakázaném. Ovládla se, vstala a položila Hanu Silvii zase do náruče.

„Mami, můžu tu pár týdnů zůstat?“

Evelína vzdychla. Silvie nedokázala její povzdech přesně rozklíčovat. Normálně by to byl klasický vzdech zklamání, který z matčinych úst slychávala často, protože zase selhala a dostala se do potíží. Přidělávala své matce starosti. Pořád jen starosti.

Ale teď si nebyla jistá.

„Za chvíli začíná ten seriál *Lipová ulice*,“ řekla Evelína a uhladila si pomačkanou blůzu. „Mám nakrájený salám, můžu nám připravit obložené chleby. Máš hlad?“

Odjinud

1952

Venku pípalo kosí mládě, uvnitř sténala paní Kollbergová. Evelína se nahnula z otevřeného okna a dívala se do dvora malé okresní nemocnice. Stál tam dub a na něm ptačí hnízdo. Jedno z mláďat, zřejmě při svém prvním pokusu o let, vypadlo na zem, sedělo v trávě a volalo svou matku. Ta se mu ale vůbec nesnažila pomoci. Zřejmě to už vzdala. Byla příliš zaneprázdněná jinými věcmi. Některým matkám se prostě nedá věřit, pomyslela si Evelína.

Cítila určitou bolestnou spřízněnost s tímhle mláďetem odsouzeným na smrt. Jeho zoufalé volání se jí zabodávalo do uší jako jehly a přehlušovalo zvuky utrpení její pacientky. Paní Kollbergová upadla při voskování podlahy na schodech, zlomila si ruku a utrpěla otřes mozku. Sestry všechno ovázaly a daly do sádry. Evelína měla jen podat prášky na bolest, ještě jednou změřit tlak a mile konverzovat. Ale paní Kollbergová fňukala dál a dožadovala se lékaře. Skutečného lékaře. Muže.

„Paní Kollbergová, paní Borowská vám hned dá něco proti bolesti,“ řekla sestra Eliza takovým tím hlasitým, povzbuzujícím tónem zdravotních sester.

A Evelína, zatímco se dívala z okna a čekala, až bude sestra se svými úkony hotova, dodala tak ostře, jak to jen šlo: „Paní DOKTORKA Borowská.“ Dole kosí mládě pípalo o život. Takové mrhání, pomyslela si Evelína. Někdo vyseděl vejce, aby vznikl život, a pak ho nechá na pospas při první příležitosti.

Už skoro dva roky byla lékařkou-asistentkou v téhle nemocnici. V té účelné dvoupodlažní budově pískovcové barvy, postavené do tvaru písmene U kolem prastarého dubu, jako by ho měla chránit. U zkoušky dostala Evelína tu nejlepší možnou známku, promovala *summa cum laude*, nikdy neudělala ani tu nejmenší chybu. Pomáhala Karlovi při přípravě ke zkouškám, jeho známky byly horší než její, ale to místo v nemocnici dostal on. Bylo potřeba nutně obsadit místo lékaře-asistenta na chirurgii. Přijal ho s jedinou podmínkou – že nabídne místo i jeho ženě.

Evelína přiložila paní Kollbergové manželku tlakoměru na zdravou paži a pokusila se ignorovat její nedůvěřivý pohled.

„Vy ale nejste odsud, že, paní doktorko?“

„Jsem z Ildingenu.“

„Ale nenarodila jste se tam.“

„Ne, nenarodila,“ řekla Evelína. Aniž by to jakkoliv rozvedla. Co je té staré sůvě do toho, odkud pochází. Karla by se na tohle nikdo nezeptal, i když má naprosto nešvábsky znějící příjmení. Ale měl v hlase ten místní zpěvavý tón, který jednoznačně dokazoval jeho příslušnost, a ten se nedá napodobit. Minimálně Evelíně se to nepodařilo. Byla *náplava*, cizinka, v podstatě někdo vypadlý z hnízda, jako to nebohé kosí mládě.

„Přijde ještě pan doktor?“ naříkala paní Kollbergová, zatímco jí Evelína kontrolovala malou svítilnou zornicový reflex.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy U vás je vždycky tak strašně ticho. Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.